

Oslo kommune
Bydel Søndre Nordstrand
Bydelsadministrasjonen

SAKSFRAMLEGG

Sakstittel:
Start-møte

Saken behandles i:
Arbeidsutvalget
Bydelsutvalget

Møtedato:
22.03.2012
29.03.2012

Utvalgssaksnr.:

Saksbeh: Dag Rødsand
Arkivkode: 121.0
Saksmappe: 2010/355

Utredning

1 Problemstilling

Startmøte med bydelen om 2012.

I brev av 15.12.2011 skriver Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester til alle bydeler:

"Som et ledd i byrådsavdelingens oppfølging innkalles bydelene med dette til startmøte for å gjennomgå bydelsutvalgets budsjettvedtak for 2012"

Dette er en årlig gjennomgang, og Bydel Søndre Nordstrand ble innkalt til møte 16.02.2012. Referat fra startmøte skal legges fram for bydelsutvalget.

2. Vedlegg

Referat fra startmøte

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget tar saken til orientering

Bydel Søndre Nordstrand, 01.03.2012

Jan Hagen
bydelsdirektør

Dag Rødsand
økonomisjef

Møtereferat

Til stede: Jan Hagen, Lilian Aakervik, Merete Storli, Mai-Lis Nicolaisen, Gyda Berg, Dag Rødsand, Wenche Jensen (BLK), Bjørn Gaarder Johansen (KOU), Peter Martin, Nina Backer Røed, Robert Hansson, Elisabeth Bøe, Jan Oddum, Jan Motzfeldt Dahle, Sigbjørn Iversen, Lene Haugen

Møtested: Store møterom, EST, Olav V gt. 4, 4. etasje.

Møtetid: 16.2.2012 kl. 14.00-15.30

STARTMØTE BUDSJETTOPPFØLGING 2012 – BYDEL SØNDRE NORDSTRAND

Bydelen gjennomgikk budsjettvedtaket for 2012. Det ble fokusert på følgende problemstillinger:

- Økonomisk omstillingsbehov i 2012
- Mål og aktivitetsplan for sentrale tjenesteområder
- Utkvittering av obligatoriske måltall og budsjettpremisser
- Regnskapsresultat 2011 – konsekvenser for budsjett 2012
- Kritiske suksessfaktorer, risikovurderinger og beredskapsplan for korrektive tiltak
- Konklusjon om realismen i budsjettet/risiko for merforbruk i 2012.

Følgende momenter er sentrale for den videre budsjettoppfølgning i 2012:

- Bydelen har et merforbruk på 25,7 mill. etter 5 % regelen i 2011. I 2010 hadde bydelen et merforbruk på 73,3 mill. En så stor forbedring betyr at bydelen har gjennomført en meget vellykket omfattende økonomisk snuoperasjon i 2011. Ettersom omstillingsbehovet opprinnelig ble anslått til 95 mill. i 2011, har bydelen klar å gjennomføre innsparinger i et omfang på 60-70 mill. i løpet av fjoråret.
- Tildelt ramme for 2012 innebærer en marginal realvekst, selv om vi forutsetter at all demografisk kompensasjon må gå med til å inndekke økende utgiftsbehov. En viktig årsak til dette er at bydelen på kort sikt kommer meget godt ut av at det er innført risikoavlastning i barnevernet (rammen blir tildelt basert på 80 % kritericandel og 20 % regnskapsandel). På grunn av meget omfattende utgiftsreduksjon i barnevernet i 2011, vil bydelens ramme for 2013 bli redusert mer enn årlige effektiviseringsuttak.
- Selv med vesentlig redusert omstillingsbehov i 2012 er aktivitetsnivået ved utgangen av 2011 om lag 20 mill. over hva en ren videreføring av budsjettammen skulle tilsi. I 2012 er omstillingsbehovet på om lag 35 mill. og inkluderer krav til inndekking av merforbruk fra 2010/2011 til 2012 på 18 mill.
- Bydelen har avsatt det som må til for å inndekke fremført merforbruk fra tidligere år. Det er vedtatt innsparingstiltak for 38,3 mill. Som en følge av reduserte sykehjemspriser er innsparingskravet i praksis redusert med om lag 1,7 mill, som tilsvarer 3 sykehjemsplasser.

- Innsparingskravene er inndelt i 2 trinn. Første trinn utgjør 20 mill. og tilsvarer det som må til av aktivitetstilpasninger for at tjenesteproduksjonen skal være i balanse isolert sett. Andre trinn utgjør 18 mill. og tilsvarer kravet til inndekking av merforbruk fra tidligere år. Samlet sett er det knyttet moderat risiko for merforbruk til trinn 1 og høy risiko for merforbruk til trinn 2.

Ettersom bydelen også i 2013 må inndekke 18 mill. i fremført merforbruk fra 2011, er det viktig å unngå merforbruk i 2013. Dersom bydelen lykkes med å holde trykket på de omstillingsprosessene som den er inne i, er det gode muligheter for å få til dette.

Blant annet fordi bydelen i overgangsperiode må ned på et aktivitetsnivå i underkant av hva en videreføring av budsjetttrammen tilsier, er det i utgangspunktet ikke lagt opp til ytterligere stillingsreduksjoner utover det som følger av helårseffekt i 2012 av den nedtrappingen som ble foretatt i løpet av 2011. Dersom det i løpet av våren ikke ser ut til at innsparingene går som forutsatt, må bydelen vurdere ytterligere stillingsreduksjoner. Dette må sannsynligvis gjennomføres dersom det er en risiko for at innsparingsmålene i trinn 1 ikke oppnås.

- Innsparingene handler primært om barnevernet og pleie og omsorg. Barnevernet er forutsatt å spare om lag 19 mill. og pleie og omsorg om lag 17 mill. i 2012. Sosialtjenesten har et innsparingskrav på 2 mill. Etttersom det er tatt ut et lønsskrap på 4,75 % for barnehagene, er det ikke forutsatt ytterligere utgiftsreduksjoner her. På grunn av problemer med effektiviteten i hjemmetjenestens utførelsedd, er denne ikke omfattet av lønsskrap.

I 2011 sparte barnevernet om lag 40 mill. Bydelen ser nå resultatet av et flerårig arbeid. Barnevernet har fått de ressursene som har vært nødvendige for å gjennomføre tilstrekkelig oppfølging av den enkelte bruker. Det er utviklet et systematisk tverrfaglig samarbeid og bygget opp nye og forebyggende tjenester. Antall barn i dyre plasseringstiltak har gått betydelig ned, og dette har rent barnevernsfaglig vært en planlagt og ønsket utvikling.

Barnevernet har i 2012 et innsparingskrav på 9,7 mill. i trinn 1 og 9 mill. i trinn 2. Bydelen legger opp til en betydelig reduksjon i barn under tiltak. Dette handler først og fremst om barn med tiltak i familien, hvor netto driftsutgifter per barn er meget lave og hvor konsekvensene av en lavere reduksjon enn forutsatt er marginalt. Det viktigste og mest kritiske tiltaket er som tidligere å få til en ytterligere reduksjon både i antall barn i institusjon og utgiftene per døgn for slike plasseringer.

I forhold til 2011 legges det opp til at antall barn i institusjon per måned skal reduseres fra 48 ved inngangen av året til 38 ved utgangen av året. Som en følge av at bydelen har 31 barn i familiehjem i tilknytning til institusjon er det først og fremst andre institusjonsplasseringer som må reduseres radikalt. Det er en moderat risiko for at bydelen ikke klarer å gjennomføre innsparingene i trinn 1 og en høy risiko for at bydelen ikke klarer å gjennomføre innsparingene i trinn 2. Samlet sett vurderes merforbruksrisikoen til å utgjøre anslagsvis 5-10 mill.

I denne forbindelse ba bydelen om at EST ser nærmere på mulighetene for å redusere døgnprisene for familiehjem i tilknytning til institusjon. Disse er det ikke aktuelt å redusere mer enn fra 31 til 28 plasser.

- I 2011 sparte pleie og omsorg om lag 20 mill. Brukerratene for institusjon har blitt videreført på et lavt nivå. Det har skjedd aktivitetsreduksjoner for de fleste tiltak i sektoren, og omfatter

både eldre og yngre brukere. Det er oppnådd betydelige besparelser gjennom reforhandlinger og reanskaffelser av tjenestekjøp. For flere brukere med behov for botilbud med pleie og omsorgstjeneseter, er det opprettet tiltak i egen regi i stedet for tjenestekjøp.

Pleie og omsorg har i 2012 et innsparingskrav på 8,9 mill. i trinn 1 og 8,7 mill. i trinn 2. I store trekk er tiltakene i 2012 en ytterligere videreføring og forsterkning av aktivitets-tilpasninger og effektiviseringstiltak som ble gjennomført i 2011. I 2012 tar bydelen et særlig grep om utførerleddet i hjemmetjenesten, som hadde store problemer med å overholde effektivitetskrav i 2011.

I motsetning til i barnevernet har en stor del av brukerne i pleie og omsorg et langvarig og til dels økende utgiftsbehov. Dette som en følge av høy andel yngre brukere. Fortsatt kan bydelen oppnå en innsparingsgevinst ved at bruk av institusjonsplasser for eldre vokser saktere enn det bydelen får i demografikompensasjon. For yngre brukere kan det imidlertid være en vesentlig høyere risiko for merforbruk i 2012 enn i 2011. I utgangspunktet betyr dette at det er moderat/høy risiko for merforbruk på trinn 1 og høy risiko for merforbruk på trinn 2 i innsparingsplanen. Isolert sett tilsier dette en merforbruksrisiko på anslagsvis 8-12 mill. Bydelen kan delvis møte en slik risiko ved at refusjonsinntekter for brukere med ressurskrevende tjenester er budsjettet nøyaktig. Når vi tar hensyn til dette, anses merforbruksrisiko å være om lag som for barnevernet, og på 5-10 mill.

- Bydelen er tildelt 4,7 mill. til å håndtere samhandlingsreformen. Bydelen har så langt ikke hatt særlige utgifter til utskrivningsklare pasienter, men det er ennå for tidlig å vite hvordan dette kommer til å utvikle seg. Det kan være mulig at bydelen gjennom disse midlene har en buffer for å dekke opp høyere aktivitet enn budsjettet i pleie og omsorg.

Erfaringene så langt er som hos andre bydeler. Sykehuset klarer ikke å oppfylle melderutiner. Mer enn ønskelig er søknadskontorets ressurser blir bundet opp i administrativt oppfølgings- og oppryddingsarbeid. Bydelen erfarer at det er for dårlig tilgang på korttidsplasser via SYE. Bydelen mener videre å erfare at SYE i økende grad har begynt å kreve ekstra betaling utover vektingssystemet for institusjonsplasser, og er bekymret for hvordan dette vil utvikle seg med raskere utskrivningsprosesser i tilknytning til samhandlingsreformen. Bydelen etterlyste hjemmelsgrunnlaget for krav om ekstrabetaling.

Bydelen ba for øvrig om en avklaring på om det er mulig å disponere ledige lokaler som er forvaltet av SYE.

- For psykisk helsearbeid er det lagt opp til i overkant av 1 mill. i innsparinger. utfordringer knyttet til grensesnittet mot spesialisthelsetjenesten gjør at det er en merforbruksrisiko på dette tjenesteområdet.
- Kommunale barnehager har et stramt budsjett for 2012, og dette innebærer merforbruksrisiko. I tillegg ser det ut til at bydelen også i 2012 vil få budsjettreduksjon som følge av færre barn i barnehage per 15.12.2011 enn forutsatt i budsjettet. Det er også knyttet en viss usikkerhet til om bydelen har avsatt tilstrekkelige midler til å håndtere økningen i tilskuddsatsene til private barnehager. Samlet sett kan det inntil videre være rimelig å forutsette en merforbruksrisiko på 3-5 mill.
- Bydelen budsjetterer med en nedgang i antall sosialhjelpsklienter fra 500 til 494, og den viderefører utbetalingsnivået per bruker nominelt. Inntektssiden er nøyaktig budsjettet.

Dersom ikke antall mottagere går ned, utgjør dette en merforbruksrisiko på om lag 2 mill.

- Bydelen har måltall på 136 deltakere i kvalifiseringsprogram. Dette er noe høyere enn aktiviteten i 2011. Budsjettet anses som tilstrekkelig og med muligheter for mindreforbruk.
- Samlet sett har bydelen et vesentlig lavere omstillingsbehov i 2012 enn i 2011 og med gode muligheter for å komme i økonomisk balanse i løpet av året. Det er imidlertid knyttet en betydelig og til dels høy risiko for merforbruk både i barnevernet og pleie og omsorg. Det er også knyttet merforbruksrisiko til barnehager og psykisk helsearbeid. For sosialtjenesten sett under ett ser det ut til å være en lav/moderat risiko for merforbruk. For bydelen totalt vurderes merforbruksrisiko til å utgjøre 20-25 mill. Bydelen har noen reserver til å møte en slik risiko. Til dels gjennom merinntekter for ressurskrevende brukere, og til dels gjennom mulige utdisponerte midler til samhandlingsreformen. I tillegg vil det i løpet av året bli avdekket om deler av midlene som er avsatt til lønnsoppgjøret for 2012 i praksis kan være en buffer mot merforbruk på enkelte tjenesteområder.

Følgende oppgaver følges opp etter møtet av bydelen:

- Oversender statusrapport per 1. kvartal 2012 for de mest sentrale tjenesteområdene (sosialtjenesten, pleie og omsorg, barnehager og barnevernet) og redegjør i den forbindelse for hva bydelen eventuelt kan gjøre for å unngå merforbruk.

Frist for tilbakemelding til EST er fredag 27. april 2012

Følgende oppgaver følges opp etter møtet av EST:

- EST ser nærmere på mulighetene for å redusere døgnprisene for familiehjem i tilknytning til institusjon.
- EST sjekker ut påstanden om at SYE tar ekstra betalt for bruk av institusjonsplasser, og hva som eventuelt er årsaken til og grunnlaget for å gjøre dette.
- EST sjekker ut muligheter for å anvende ledige lokaler i bydelen som disponeres av SYE.
- EST har igangsatt arbeid med boligbehovsplan og vil i den forbindelse også vurdere hva bydel Søndre Nordstrand har behov for av tiltak.